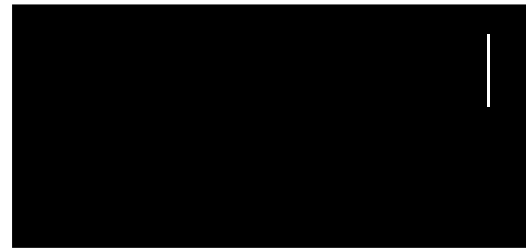
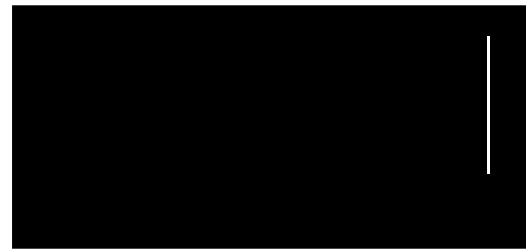
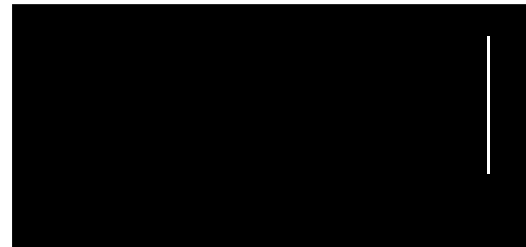
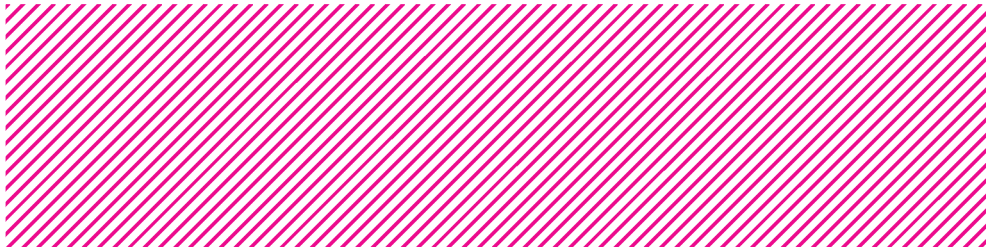
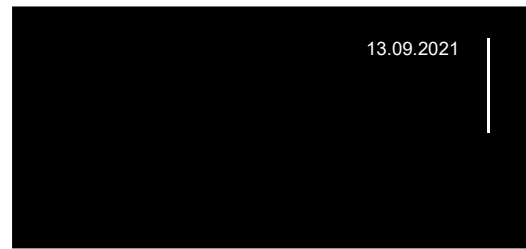
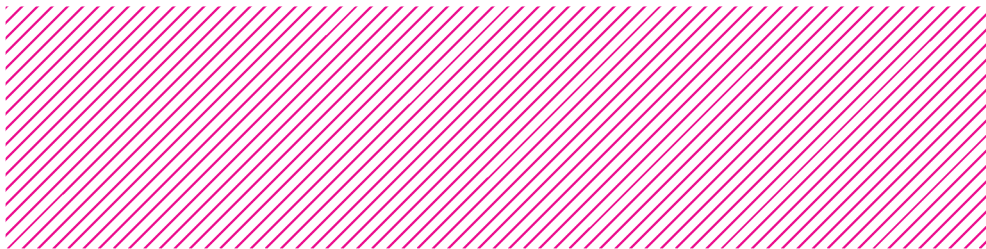

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Soliditet i pensjonskasser

Per 30. juni 2021

Innhold

1	Sammendrag	4
2	Markedsutvikling	4
3	Solvenskapitaldekning	5
3.1	Solvenskapitaldekning	5
3.2	Solvenskapitaldekning uten bruk av overgangsregelen	5
4	Solvenskapitalkrav	6
4.1	Samlet solvenskapitalkrav	6
4.2	Markedsrisiko	7
4.3	Livsforsikringsrisiko	9
5	Ansvarlig kapital	10
6	Metodevedlegg	13

1 Sammendrag

Rapporten gir en oversikt over soliditeten i pensjonskassene basert på det forenklete solvenskapitalkravet per 30. juni 2021. Rapporten inneholder opplysninger om pensjonskassenes solvenskapitaldekning, solvenskapitalkrav og ansvarlige kapital.

Alle de 81 pensjonskassene oppfylte det forenklete solvenskapitalkravet per 30. juni 2021. Solvenskapitaldekningen for pensjonskassene samlet var 178 prosent, ned fra 183 prosent per 31. desember 2020. Uten overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger var solvenskapitaldekningen 172 prosent per 30. juni 2021 og på samme nivå som ved utgangen av 2020.

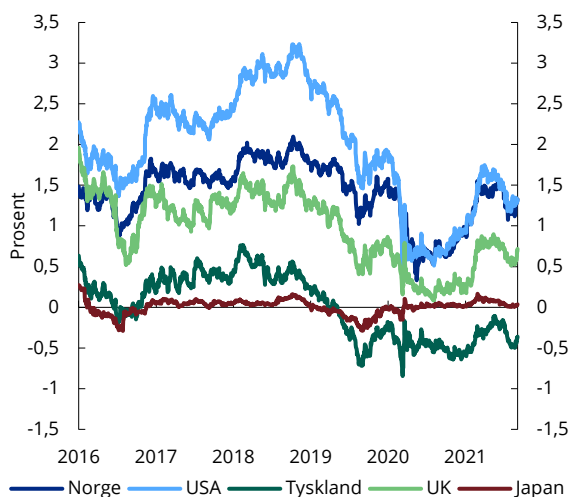
Solvenskapitalkravet for pensjonskassene er basert på en stresstest, og er en forenklet versjon av Solvens II-regelverket. Definisjonen av solvenskapitalkrav, ansvarlig kapital og solvenskapitaldekningen ble endret med virkning fra 1. januar 2019, noe som gjør at tall før og etter denne datoen ikke er direkte sammenlignbare. For nærmere informasjon om regelverket for det forenklete solvenskapitalkravet, se metodeomtalen i kapittel 6.

I tillegg til det forenklete solvenskapitalkravet, er pensjonskassene underlagt krav til solvensmargin (Solvens I) som rapporteres til Finanstilsynet årlig. Dette er et felleseuropeisk soliditetskrav (minsteharmoniseringskrav), men solvensmarginkravet er lite risikosensitivt og dekker utelukkende risiko på passivasiden, selv om det også stilles krav til nødvendig solvensmarginkapital. Denne rapporten omtaler ikke solvensmargindekningen etter Solvens I.

2 Markedsutvikling

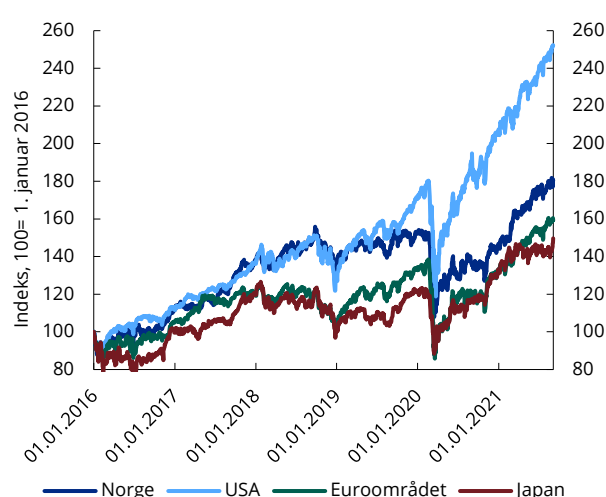
Hittil i 2021 har det vært en økning i de lange rentene og en positiv kursutvikling i aksjemarkedene, se figur 2.1 og figur 2.2. Den norske tiårige statsobligasjonsrenten var 1,39 prosent per 30. juni 2021, opp fra 0,97 prosent ved utgangen av 2020. Swap-renten, som legges til grunn som diskonteringsrente under Solvens II, har hatt en tilsvarende utvikling.

Figur 2.1 Rente på 10-årige statsobligasjoner

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato: 03.09.2021

Figur 2.2 Aksjeindekser (MSCI) for utvalgte områder

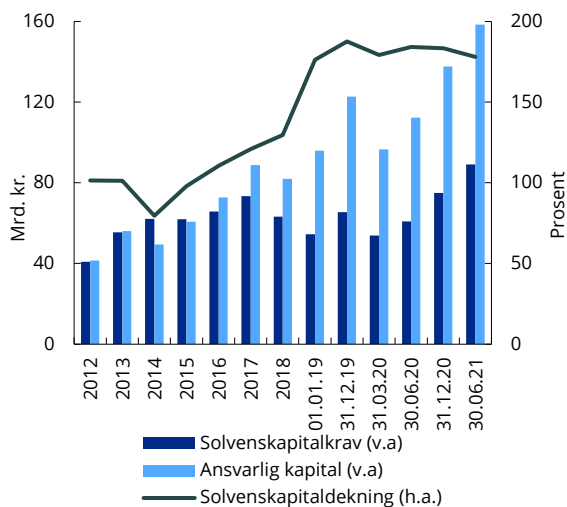
Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato: 03.09.2021

3 Solvenskapitaldekning

3.1 Solvenskapitaldekning

- Den samlede solvenskapitaldekningen for pensjonskassene var 178 prosent per 30. juni 2021, ned fra 183 prosent per 31. desember 2020, se figur 3.1.

Figur 3.1 Solvenskapitaldekning i pensjonskassene samlet*

* Før 1. januar 2019 var det ikke krav om en dekningsprosent over 100

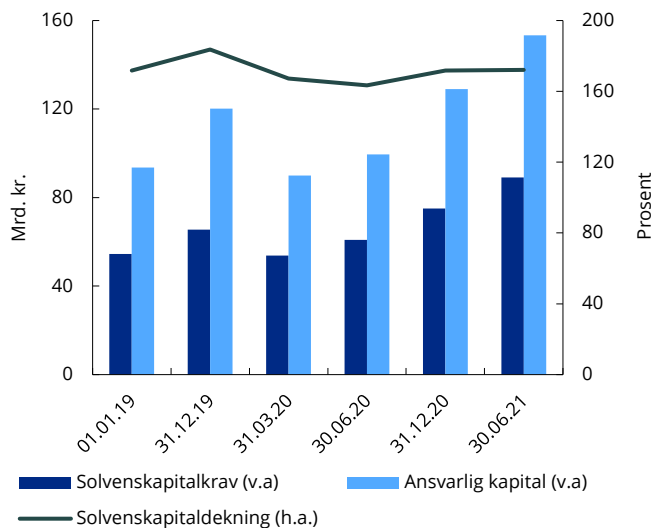
- Solvenskapitalkravet økte med 14 mrd. kroner i første halvår 2021 til 89 mrd. kroner, mens den ansvarlige kapitalen økte med 21 mrd. kroner til 159 mrd. kroner. Renteøkningen i første halvår 2021, et positivt delårsresultat før kundetildeling og skatt (del av kapital i gruppe 1) på 10 mrd. kroner og en økning i kursreguleringsfondet på 7 mrd. kroner var de viktigste årsakene til økningen i den ansvarlige kapitalen.
- Alle pensjonskassene oppfylte solvenskapitalkravet per 30. juni 2021.
- For private pensjonskasser var den samlede solvenskapitaldekningen 180 prosent per 30. juni 2021, ned fra 184 prosent per 31. desember 2020. Kommunale pensjonskasser hadde en solvenskapitaldekning på 176 prosent per 30. juni 2021, som er en nedgang på sju prosentpoeng fra utgangen av 2020.

3.2 Solvenskapitaldekning uten bruk av overgangsregelen

- For pensjonskassene samlet var solvenskapitaldekningen 172 prosent uten overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger per 30. juni 2021, samme nivå som per 31. desember 2020, se figur 3.2. Solvenskapitaldekningen er 9 prosentpoeng høyere enn per 30. juni 2020 da rentenivået var særlig lavt etter utbruddet av koronapandemien.

- Både private og kommunale pensjonskasser hadde en solvenskapitaldekning uten overgangsregelen på 172 prosent per 30. juni 2021 (169 prosent og 176 prosent per 31. desember 2020).

Figur 3.2 Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen for pensjonskassene samlet

- Overgangsregelen økte den ansvarlige kapitalen for private og kommunale pensjonskasser med hhv. 3 mrd. kroner og 0,8 mrd. kroner per 31. desember 2021. Per 31. desember 2020 var de tilsvarende tallene 6,3 og 2,2 mrd. kroner. Økningen i risikofri rente i 2021 er hovedårsaken til at overgangsregelen hadde mindre effekt per 31. desember 2021 enn ved utgangen av 2020.
- 32 private og 15 kommunale pensjonskasser hadde effekt av overgangsregelen, mot 38 private og 23 kommunale pensjonskasser per 31. desember 2020.
- Overgangsregelen har særlig stor betydning for private pensjonskasser med høy andel fripoliser og høy grunnlagsrente. Slike pensjonskasser vil være særlig påvirket av fall i rentenivået og vedvarende lave renter fordi de ikke kan kompensere ved å øke rentegarantipremien.
- Alle pensjonskassene oppfylte solvenskapitalkravet uten bruk av overgangsregelen. Per 31. desember 2020 var det fem pensjonskasser som ikke oppfylte solvenskapitalkravet uten overgangsregelen.

4 Solvenskapitalkrav

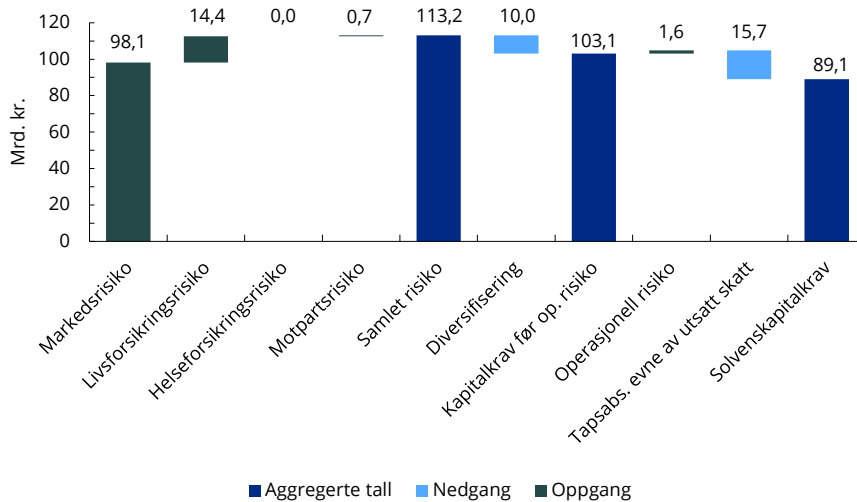
4.1 Samlet solvenskapitalkrav

- Solvenskapitalkravet for pensjonskassene samlet var 89 mrd. kroner per 30. juni 2021, opp fra 75 mrd. kroner per 31. desember 2020, se figur 4.1. Den største risikoen er markedsrisiko, som utgjorde 85 prosent av samlet risiko før diversifiseringseffekter (84 prosent per 31. desember 2020). Livsforsikringsrisiko var den nest største risikoen med 13 prosent (uendret fra utgangen av 2020).
- Diversifiseringseffektene medførte en reduksjon i summen av de partielle kapitalkravene for de fire risikoområdene på 10 prosent. Det beregnes også et kapitalkrav for operasjonell risiko, som ga et

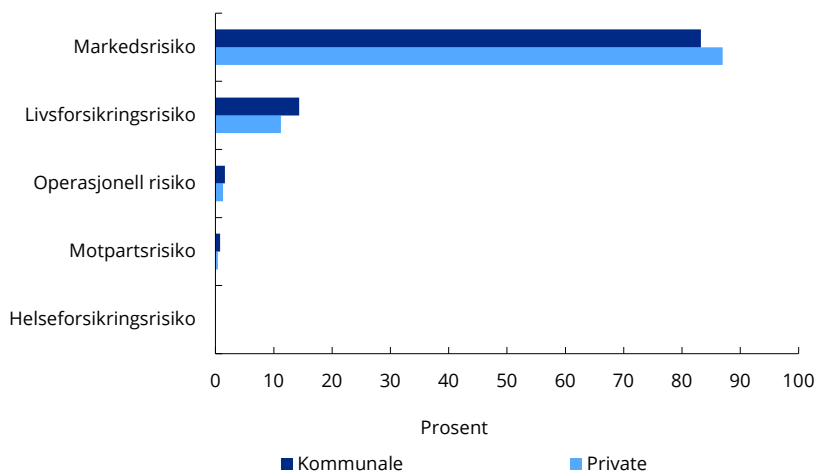
påslag på 2 prosent av solvenskapitalkravet (samlet risiko). Videre tas det hensyn til tapsabsorberende effekt av utsatt skatt som reduserte solvenskapitalkravet med 15 prosent.

- Markedsrisikoen er noe større for private enn for kommunale pensjonskasser, se figur 4.2.

Figur 4.1 Bidrag til solvenskapitalkravet for pensjonskasser samlet per 30. juni 2021

Figur 4.2 Bidrag til samlet risiko for private og kommunale pensjonskasser per 30. juni 2021

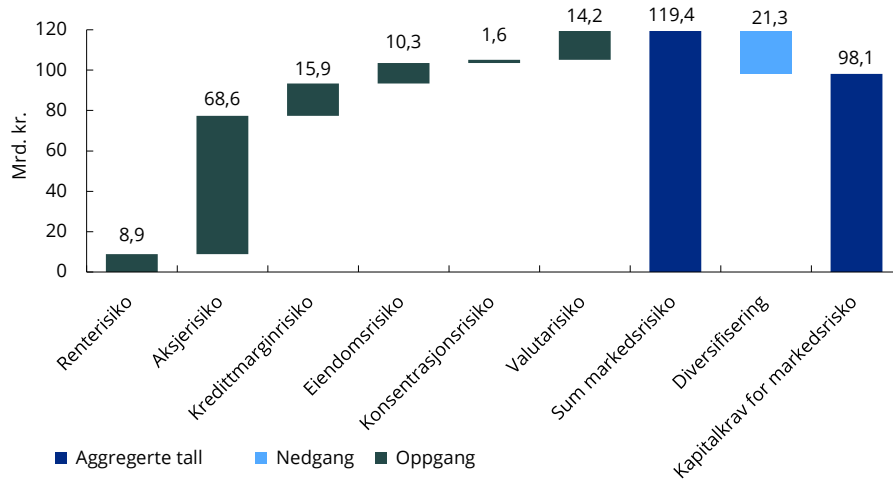
4.2 Markedsrisiko

- Solvenskapitalkravet for markedsrisiko for pensjonskassene samlet var 98 mrd. kroner per 30. juni 2021, opp fra 82 mrd. kroner per 31. desember 2020. Kapitalkravet for aksjerisiko, som er den klart største markedsrisikoen for pensjonskassene, var 69 mrd. kroner, se figur 4.3. Det er 16 mrd. kroner mer enn ved utgangen av 2020.
- Som andel av samlet markedsrisiko før diversifisering økte aksjerisikoen fra 54 prosent per 31. desember 2020 til 57 prosent per 30. juni 2021, se figur 4.4. Økningen i aksjerisiko i første halvår har sammenheng med at markedsverdien på aksjeporteføljen økte med 13 mrd. kroner til 155 mrd.

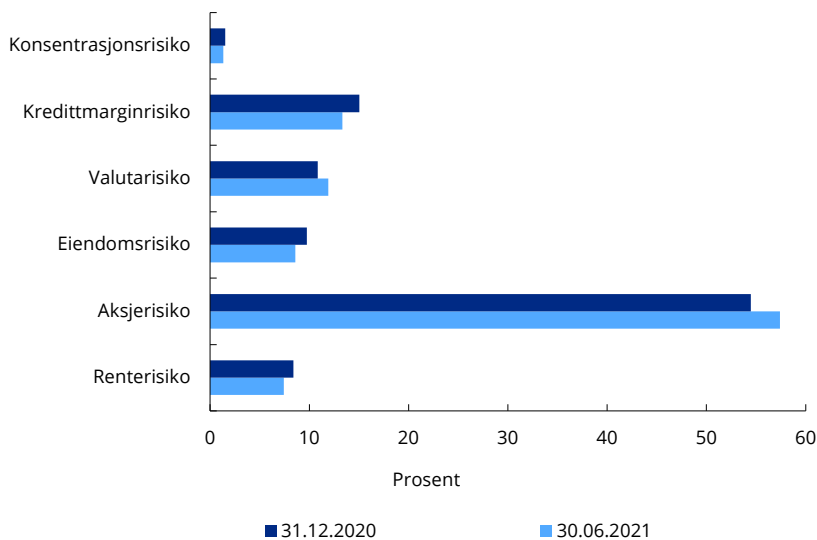
kroner og at aksjestresset i kapitalkravsberegningen (basert på Solvens II-regelverket) økte i perioden.¹

- Kredittmarginrisiko utgjorde den nest største markedsrisikoen per 30. juni 2021 med 13 prosent, etterfulgt av valutarisiko med 12 prosent. Kredittmarginrisiko (spreadrisiko) er risikoen for endringer i markedsverdi/realistisk verdi av obligasjoner mv. og engasjementer som følge av generelle endringer i kredittspreader.

Figur 4.3 Bidrag til kapitalkravet for markedsrisiko for pensjonskasser samlet per 30. juni 2021

Figur 4.4 Bidrag til kapitalkravet for markedsrisiko for pensjonskasser samlet

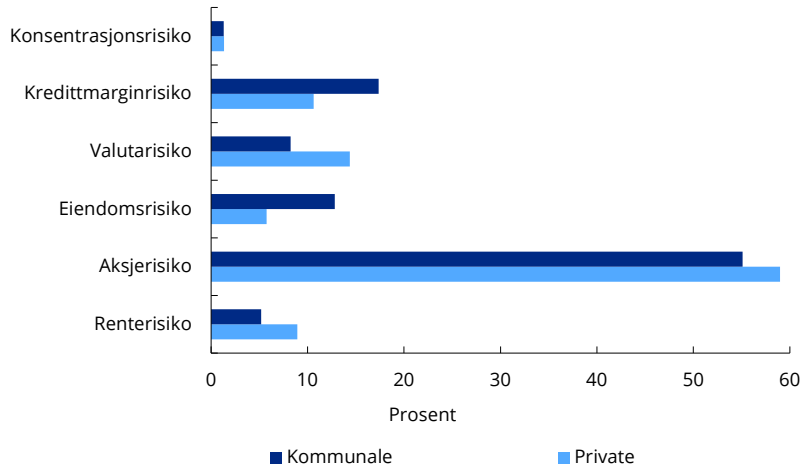
- Aksjerisikoen utgjør 59 prosent av samlet risiko for private og 55 prosent for kommunale pensjonskasser (opp fra 55 prosent og 54 prosent ved utgangen av 2020).

¹ Aksjeprissjokket økte fra 39 prosent for børsnoterte aksjer i OECD-land og 49 prosent for øvrige aksjer per 31. desember 2020 til hhv. 45 prosent og 55 prosent per 30. juni 2021. Justeringsmekanismen i aksjeprissjokket innebærer at sjokket endres fra kvartal til kvartal avhengig av forutgående aksjeprisutvikling, og slik at justeringen er maksimalt +/- 10 prosentpoeng fra standardsjokkene på hhv. 39 og 49 prosent.

- Renterisikoen og valutarisikoen er størst for private pensjonskasser, mens både kredittmarginrisikoen og eiendomsrisikoen er større for kommunale enn private pensjonskasser, se figur 4.5.

Figur 4.5 Bidrag til kapitalkravet for markedsrisiko for private og kommunale pensjonskasser per 30. juni 2021

Renterisiko

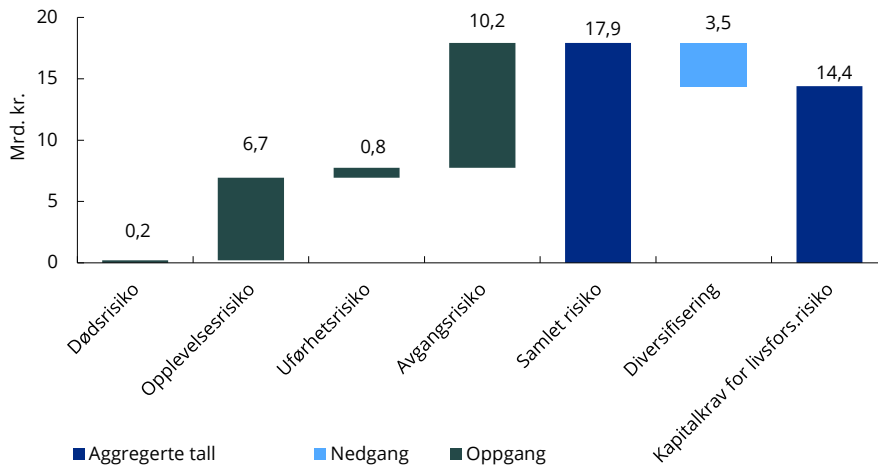
- Pensjonskassenes samlede risiko ved renteendring (før diversifisering) var på 8,9 mrd. kroner (8,4 mrd. kroner per 31. desember 2020) og utgjorde 7 prosent av samlet markedsrisiko (8 prosent per 31. desember 2020).
- Pensjonskassene er utsatt for renterisiko i obligasjonsporteføljen. I tillegg er det renterisiko (avkastningsrisiko) knyttet til forsikringsforpliktelsene som varierer for ulike typer forsikringsforpliktelser. For private pensjonskasser er renterisikoen ved rentefall størst, mens kommunale pensjonskasser er mest utsatt ved renteøkning og verdifall på obligasjonsbeholdningen. Dette må ses i sammenheng med at arbeidsgiverforetaket (stat/kommune) dekker risikoen for lav rente gjennom plikten til å betale nødvendig rentegarantipremie. I private ytelsesordninger kan økte premier bidra til lukking av ordninger og ytterligere utstedelse av fripoliser som foretaket ikke kan kreve ytterligere premieinnbetalinger for.
- Offentlig tjenestepensjon utgjorde 48 prosent av pensjonskassenes forsikringsforpliktelser per 30. juni 2021, mens private, premiebetalende ytelsesordninger og fripoliser utgjorde hhv. 29 prosent og 22 prosent. Forsikringsforpliktelser knyttet til fripoliser var på 63 mrd. kroner (43 prosent av private pensjonskassers forsikringsforpliktelser) per 30. juni 2021.

4.3 Livsforsikringsrisiko

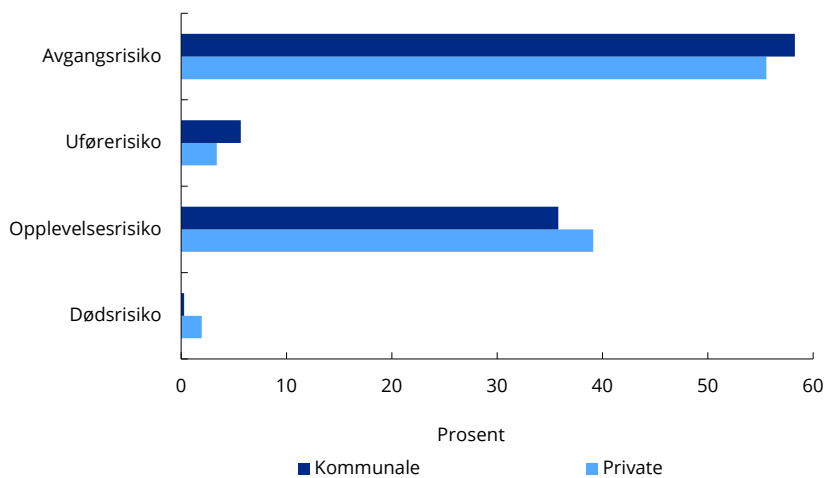
- Solvenskapitalkravet for livsforsikringsrisiko var 14 mrd. kroner for pensjonskassene samlet per 30. juni 2021, som er en økning på 1,8 mrd. kroner fra 31. desember 2020.
- Avgangsriskoen, som er risikoen for at kundene flytter sine kontrakter, utgjorde den største livsforsikringsrisikoen før diversifisering med 57 prosent per 30. juni 2021 (opp fra 50 prosent per 31. desember 2020), se figur 4.6. Avgangsrisiko gjelder produkter der midlene kunden får med seg ved flytting (flytteverdien) er høyere enn de forsikringstekniske avsetningene. Renteoppgangen i første halvår 2021 har redusert verdien på de forsikringstekniske avsetningene og følgelig økt differansen mellom flytteverdien og verdien på avsetningene. Avgangsriskoen er litt større i kommunale enn i private pensjonskasser per 30. juni 2021, se figur 4.7.

- Opplevelsrisiko, som er risiko for at de forsikrede lever lenger enn det som er lagt til grunn i det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget, utgjorde den nest største livsforsikringsrisikoen per 30. juni 2021 med 38 prosent. Per 31. desember 2020 utgjorde opplevelsrisiko 44 prosent av samlet livsforsikringsrisiko.

Figur 4.6 Bidrag til kapitalkravet for livsforsikringsrisiko per 30. juni 2021

Figur 4.7 Bidrag til kapitalkravet for livsforsikringsrisiko for private og kommunale pensjonskasser per 30. juni 2021

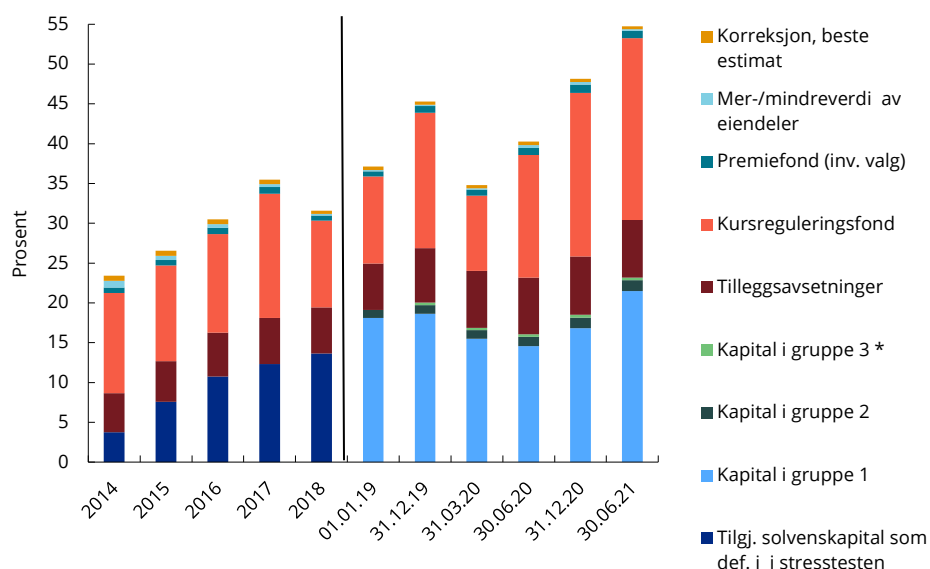

5 Ansvarlig kapital

- Den ansvarlige kapitalen til pensjonskassene består av basiskapital og supplerende kapital. Basiskapitalen består av differansen mellom verdien av eiendeler og verdien av forpliktelser med tillegg av eventuell ansvarlig lånekapital og øvrige kapitalelementer. I denne sammenheng skal både eiendeler og forpliktelser (inkl. forsikringsforpliktelser) verdivurderes etter markedsverdier. Supplerende kapital er kapital som kan kalles inn for å dekke tap. Supplerende kapital kan bare medregnes i solvenskapitalen når Finanstilsynet har gitt eksplisitt godkjenning til dette. Per 30. juni 2021 hadde 5 pensjonskasser en supplerende kapital på til sammen 1,3 mrd. kroner.

- Kapitalen inndeles i fire grupper etter kvalitet.² Kapitalgruppe 1 består av egenkapital, delårsresultat og ev. fondsobligasjoner. Ansvarlige lån som oppfyller nærmere angitte kriterier, risikoutjevningfondet og visse typer supplerende kapital inngår i kapitalgruppe 2. Kapitalgruppe 3 består av eiendeler ved utsatt skatt (fratrasket forpliktelser ved skatt), ansvarlige lån som ikke kvalifiserer for å inngå i kapitalgruppe 2 og visse typer supplerende kapital. I tillegg inngår kursreguleringsfondet, tilleggsavsetninger og justeringer til virkelig verdi beregningsteknisk som "øvrige kapitalelementer".
- For pensjonskassene samlet var den ansvarlige kapitalen til å dekke det forenklete solvenskapitalkravet 159 mrd. kroner per 30. juni 2021 og tilsvarte 55 prosent av forsikringsforpliktelsene (uten tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond), se figur 5.1. Ved utgangen av 2020 var den ansvarlige kapitalen på 138 mrd. kroner og utgjorde 48 prosent av forsikringsforpliktelsene. Kapital i gruppe 1 og kursreguleringsfondet økte med hhv. 14 mrd. kroner og 7 mrd. kroner fra utgangen av 2020. Et delårsresultat før kundetildeling og skatt på 10 mrd. kroner og renteøkningen i første halvår 2021 var de viktigste årsakene til den økte kapitalen i gruppe 1.
- Kursreguleringsfondet utgjorde den største andelen av den samlede kapitalen per 30. juni 2021 med 42 prosent, etterfulgt av egenkapital (kapital i gruppe 1) med 39 prosent.

Figur 5.1 Sammensetningen av den ansvarlige kapitalen for pensjonskassene samlet (prosent av forsikringsforpliktelser uten tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond)

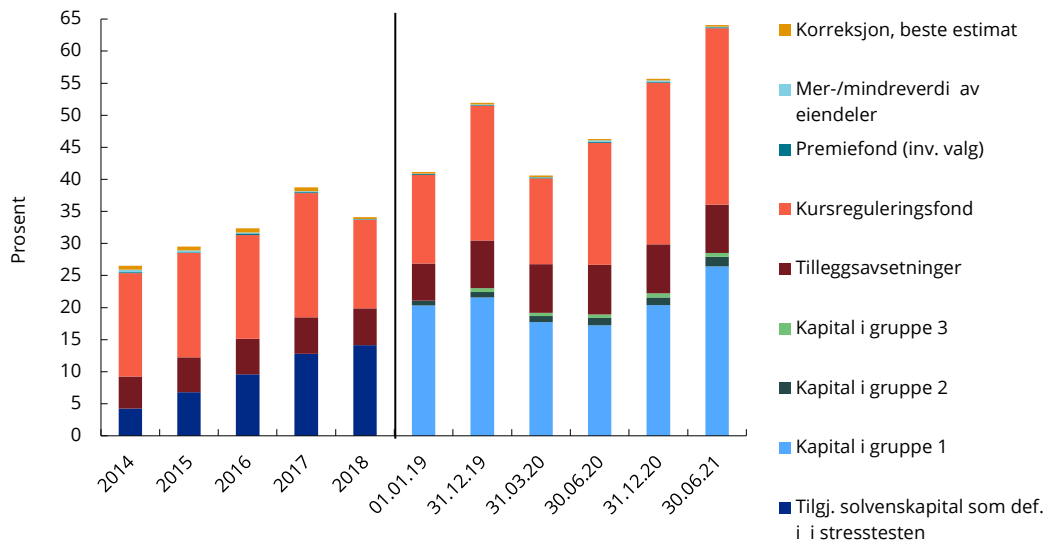

* Pensjonskassene rapporterte ikke kapital i gruppe 3 per 1. januar 2019

- For private pensjonskasser tilsvarte den ansvarlige kapitalen 64 prosent av forsikringsforpliktelsene per 30. juni 2021, opp fra 56 prosent ved utgangen av 2020, se figur 5.2. Kursreguleringsfondet og kapital i gruppe 1 utgjorde de største kapitalelementene med henholdsvis 43 prosent og 41 prosent av den ansvarlige kapitalen per 30. juni 2021.

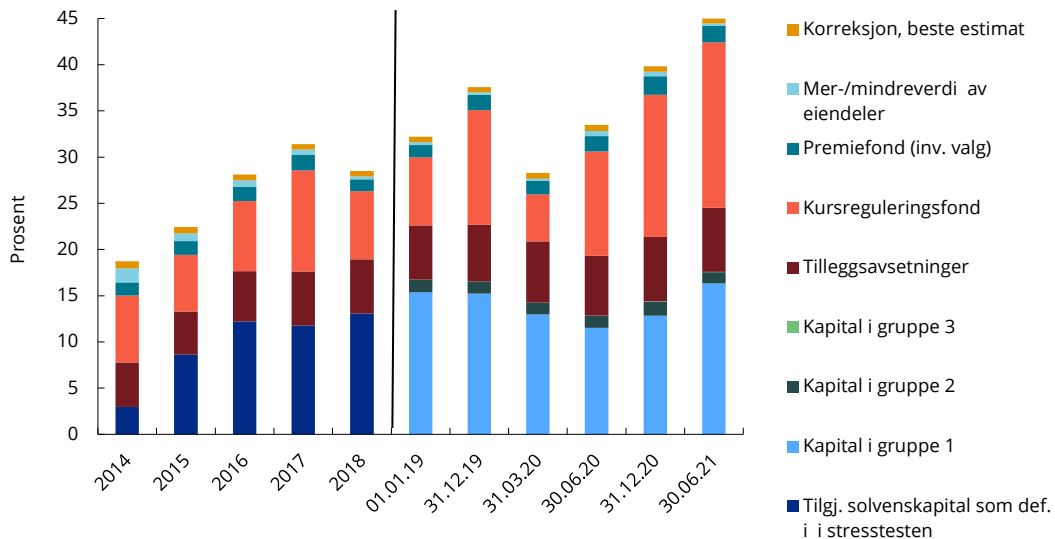
² Se omtale i vedlegg.

Figur 5.2 Sammensetningen av den ansvarlige kapitalen for private pensjonskasser (prosent av forsikringsforpliktelsene uten tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond)

- For kommunale pensjonskasser tilsvarte den ansvarlige kapitalen 45 prosent av forsikringsforpliktelsene per 30. juni 2021, opp fra 40 prosent per 31. desember 2020, se figur 5.3.
- Kursreguleringsfondet og kapital i gruppe 1 utgjorde de største kapitalelementene med 40 prosent og 36 prosent.

Figur 5.3 Sammensetningen av den ansvarlige kapitalen for kommunale pensjonskasser (prosent av forsikringsforpliktelsene uten tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond)

6 Metodevedlegg

Solvenskapitalkravet (samlet tapspotensial)

Fra 1. januar 2019 har solvenskapitalkravet for pensjonskasser vært basert på hovedprinsippene i Solvens II, og er en videreføring med noen tilpasninger av Finanstilsynets stresstest for pensjonskassene. Solvenskapitalkravet avhenger av risikoen knyttet til investeringene og forsikringsforpliktelsene og er utformet for å sikre at pensjonskassene har en finansiell buffer utover de forsikringstekniske avsetningene. Solvenskapitalkravet skal dekke risikoen for tap av pensjonskassens ansvarlige kapital og ved beregningen skal all kvantifiserbar tapsrisiko knyttet til pensjonskassens samlede virksomhet tas i betraktning. Solvenskapitalkravet beregnes i risikomoduler og undermoduler, hvor resultatet aggregeres opp til et samlet krav (samlet tapspotensial) ved bruk av korrelasjonsmatriser, som reflekterer antatt samvariasjon mellom de ulike risikoene i stressede situasjoner. Risikoene som hensyntas er markedsrisiko, livsforsikringsrisiko, helseforsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg foretas det et sjablongmessig fradrag på 15 prosent for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt.

Ansvarlig kapital

Den ansvarlige kapitalen til pensjonskassene følger de samme prinsippene som i Solvens II, og består av basiskapital og supplerende kapital. Basiskapitalen består av differansen mellom verdien av eiendeler og verdien av forpliktelser med tillegg av eventuell ansvarlig lånekapital og øvrige kapitalelementer. I denne sammenheng skal både eiendeler og forpliktelser (inkl. forsikringsforpliktelser) verdivurderes etter markedsverdier. Supplerende kapital er kapital som kan kalles inn for å dekke tap. Dette kan blant annet være innkalt, men ikke innbetalt kapital, garantier eller lignende. Supplerende kapital kan bare medregnes i solvenskapitalen når Finanstilsynet har gitt eksplisitt godkjenning til dette, og det er omfattende krav til søknad om å få godkjent supplerende kapital.

Den ansvarlige kapitalen (basiskapital og supplerende kapital) deles inn i tre kapitalgrupper basert på kvaliteten til den enkelte kapitalposten. Her følges de samme prinsippene som i Solvens II-regelverket. Kapitalgruppe 1 er kapital av beste kvalitet. Dette omfatter pensjonskassens egenkapital (ekskl. risikoutjevningfondet) og eventuell hybridkapital (fondsobligasjoner). Denne egenkapitalen (kjernekapitalen) består av innskutt kjernekapital og opptjent egenkapital. I tillegg vil egenkapitalen justeres som følge av overgangen til verdivurdering til markedsverdi. Delårsresultat før overskuddstildeling til kunder og skatt inngår også i kapitalgruppe 1.

Kapitalgruppe 2 er kapital av noe svakere kvalitet og inkluderer ansvarlige lån som tilfredsstillt nærmere angitte kriterier (herunder løpetid på minimum 10 år), risikoutjevningfondet og visse typer supplerende kapital. Kapitalen som inngår i kapitalgruppe 2 dekker ikke nødvendigvis ethvert tap til enhver tid. Risikoutjevningfondet kan kun benyttes til å dekke negativt risikoresultat³. Ansvarlig lån er en kapitalpost med tidsbegrensning og supplerende kapital er kapital som ikke er innbetalt.

Kapitalgruppe 3 omfatter eiendeler ved utsatt skatt (fratrasket forpliktelser ved skatt) og ansvarlige lån som ikke tilfredsstillt kriteriene for å kunne medregnes i kapitalgruppe 1 eller 2, samt visse typer supplerende kapital.

³ Negativt risikoresultat oppstår når den faktiske utviklingen i dødelighet og uførhet er mer negativ enn det som er forutsatt i premietariffen. I år der risikoresultatet er positivt (utviklingen er bedre enn forutsatt), så kan pensjonskassen sette av inntil 50 prosent til et risikoutjevningfond.

Soliditet i pensjonskasser

Det er krav til sammensetningen av den ansvarlige kapitalen som skal dekke solvenskravet. Kapitalgruppe 2 og 3 kan til sammen medregnes med inntil 50 prosent av solvenskapitalkravet, og av dette kan kapital i kapitalgruppe 3 medregnes med inntil 15 prosent av solvenskapitalkravet. Det er også et krav om at hybridkapital (fundsobligasjonslån) maksimalt kan utgjøre 20 prosent av den samlede kapitalen i kapitalgruppe 1.

Pensjonskassene har anledning til å bygge opp bufferkapital mot kortsiktige markedssvingninger, herunder tilleggsavsetninger og urealiserte gevinster i form av kursreserver (kursreguleringsfond). Ved positivt avkastningsresultat kan pensjonskassene velge å foreta tilleggsavsetninger. Tilleggsavsetninger er bufferkapital som kan benyttes hvis avkastningen på pensjonsmidlene ikke møter det garanterte avkastningsnivået, men tilleggsavsetninger kan ikke dekke negativ avkastning.

Under Solvens II justeres solvenskapitalkravet for den tapsabsorberende evnen til forsikringstekniske avsetninger, som reflekterer at en andel av tapene som oppstår vil belastes kunden i form av lavere fremtidig bonus (tap av f.eks. tilleggsavsetninger eller annen fremtidig overskuddstildeling), og dermed ikke direkte påvirker foretakets soliditet. I solvenskapitalkravet for pensjonskasser er den tapsabsorberende evnen til forsikringstekniske avsetninger, som en forenkling, delvis hensyntatt i beregningen av renterisiko, og delvis hensyntatt ved at bufferfondene (kursreguleringsfondet og tilleggsavsetningene) inngår i ansvarlig kapital.

Kapitalgruppe 1	Kapitalgruppe 2	Kapitalgruppe 3
Innskutt egenkapital	Risikoutjevningssfond	Eiendeler ved utsatt skatt
Annen opptjent egenkapital	Ansvarlige lån	Ansvarlige lån
Delårsresultat før overskuddstildeling til kunder og skatt	Supplerende kapital	Supplerende kapital
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi		
Effekt av overgangsregelen		
Fundsobligasjoner/hybridkapital		

Øvrige kapitalelementer som teller fullt ut som ansvarlig kapital, men som ikke er allokert til kapitalgrupper:

Tilleggsavsetninger
Kursreguleringsfond
Premiefond for ytelsesbasert foretakspensjon med investeringsvalg i henhold til lov om foretakspensjon § 11
Merverdi eller mindreverdi av eiendeler utover bokført verdi
Korreksjon for endrede biometriske avsetninger som kan medregnes i ansvarlig kapital

Overgangsregler

Det er fastsatt overgangsordninger for forsikringstekniske avsetninger og ansvarlige lån. Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger gir rom for å redusere de forsikringstekniske avsetningene tilsvarende en andel av differansen mellom forsikringstekniske avsetninger beregnet i det nye solvenskapitalkravet og forsikringstekniske avsetninger beregnet etter solvensmarginregelverket (Solvens I). Overgangsregelen innebærer at en eventuell økning i verdien av forsikringsforpliktelsene ved overgangen til det nye solvenskapitalkravet fases inn lineært over en periode på 16 år. I 2021 er innfasingen på 5/16 for pensjonskassene (tilsvarende innfasing som for livsforsikringsforetakene), opp fra 4/16 i 2020.

Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger kan ha særlig stor betydning for pensjonskasser med en høy andel fripoliser, da disse har vesentlig høyere verdi på forsikringsforpliktelsene i solvenskapitalkravet enn under Solvens I.

Det er også fastsatt en overgangsregel for medregning av ansvarlige lån. Under Solvens II er det stilt en rekke vilkår som må tilfredsstilles for at ansvarlige lån skal medregnes i den ansvarlige kapitalen. I solvenskapitalkravet for pensjonskasser har man lagt reglene i Solvens II-regelverket til grunn for medregning av ansvarlige lån i ansvarlig kapital. Det er fastsatt overgangsregler for ansvarlige lån, slik at alle eksisterende ansvarlige lån vil kunne medregnes i kapitalgruppe 2 i en overgangsperiode på 10 år. Dette innebærer at eksisterende ansvarlige lån under overgangsregelen likebehandles med nye ansvarlige lån som blir tatt opp i samsvar med kriteriene i det nye regelverket.